Verslaggeverscolumn | de volkskrant 13 juni 2021 | Margriet Oostveen

Hoe de agressie van FDF-voorman Mark van den Oever ruimte wint

Om bij de stal te komen waar 1 juni 4.600 varkens verbrandden, moet ik me op de Bloemerstraat in Nederweert langs tientallen leden van Farmer Defence Force zien te kletsen. Er is hier verder niemand van de media, die staan in het dorp. De boeren hebben deze weg ingenomen met snackkar Smulpijp, met hun tractoren en met zichzelf: gekrenkte ego's met frikandellen in hun hand, die vinden dat we geen varkenslijken mogen tonen. Animal Rights houdt deze zaterdag een wake voor de dode varkens in het dorp en zette een filmpje op de eigen website van hun smeulende kadavers. Vandaar.
Zulke wakes zijn al griezelig normaal: in Nederland kwamen de laatste dertien jaar bijna twee miljoen kippen, varkens en koeien om bij stalbranden. De Onderzoeksraad voor Veiligheid stelde in maart nog dat er veel te weinig aan brandveiligheid in stallen wordt gedaan. Veehouders, Dierenbescherming en verzekeraars onderhandelen al jaren oeverloos terwijl de ene na de andere stal in de hens vliegt. Zoals Animal Rights het met gevoel voor oneliners uitdrukt: 'De brandveiligheidseisen voor een stal met dieren zijn nog hetzelfde als die voor een loods met toiletrollen'.

De agressieve Farmer Defence Force-voorman Mark van den Oever postte een schreeuwende vlog om zijn komst aan te kondigen. Gemeente en politie vroegen Animal Rights daarop hun wake van de Bloemerstraat naar het gemeentehuis te verplaatsen. Geen probleem, zegt hun woordvoerder Kristel Grond als we daar later op de middag staan. Drie jaar geleden waren ze hier ook al na een stalbrand.

Ik raak er aan de praat met Johan Horst, fotograaf voor het online nieuwskanaal Nederweert24, maar naar de laatste stalbrand durfde hij niet te gaan: te pijnlijk, Johan zag als 19-jarige de kippenstal van zijn ouders afbranden, 'we hebben twee weken tussen de kadavers gezeten, omdat we ze nergens kwijtkonden'. Het was het einde van het bedrijf. Johan werd ambtenaar en fotografeert nu in zijn vrije tijd graag 'mensen met passies', en vandaag zijn dat dus de dierenbeschermers. Bijzonder, zeg ik. Johan: 'Waarom? Wat Mark van den Oever doet, dát is idioot'.

Juist dan komt een tractor op hoge snelheid langs ons razen. Een schreeuwende boer met één hand aan het stuur, steekt met zijn andere een middelvinger omhoog (zie foto door Johan). De dierenwakers reageren wijselijk niet.

*FDF-boer geeft de vinger.*Beeld Johan Horst

Tussen die boze boeren op de Bloemerstraat praatte ik een uur daarvoor nog met Walter Joosten uit Someren, beheerder van Farmer Defence Force Limburg. Een alsof-boer, heeft een bedrijf dat landbouwzaden levert. Wat hen zo woest maakt op de dierenwakes, zei Walter, is dat ze ‘aan dat linkse front, GroenLinks en zo’ de verplichte luchtwassers tegen ammoniakuitstoot te danken hebben, die het vuur bij brand ‘als een raket’ door de stal jagen. Om de ammoniakuitstoot te beperken zitten stallen ook potdicht: ‘Daardoor kunnen de dieren geen kant uit als er brand uitbreekt.’

De boeren willen volgens Walter ‘acuut stoppen’ met luchtwassers en willen nooduitgangen voor hun dieren. En de dierenbeschermers willen een einde aan de vee-industrie die dieren als wc-rollen behandelt. Beiden hebben een punt en daar valt best over te praten, zolang Mark van den Oever en zijn gevaarlijkste epigonen tenminste niet in de buurt zijn.

En als ik geluisterd heb mag ik erdoor. Ik probeer de politieman op een mountainbike te negeren die me op de stille landweg opeens wel begeleidt, ik wil alleen maar even de schade bij de stallen bekijken. Agent langszij: ‘*Volkskrant*, toch? We willen niet hebben dat je met de boer zelf spreekt.’

Niet dat ik dat van plan was, maar de politie heeft toch echt niet te bepalen met wie ik praat. Zegt de agent: ‘Dan ga ik zo even aangeven aan de boer dat jij die kant op komt, we willen in ieder geval niet hebben dat je met de boer praat.’

Ik schrijf het maar even op, omdat de hele gang van zaken, hoe onbeduidend ook, laat zien wat er stilletjes verandert: Mark van den Oever slaat dreigende taal uit, waarna gezagsdragers meebuigen uit angst voor escalatie en boeren de openbare weg mogen bezetten of levensgevaarlijk door een dorp scheuren. Terwijl de politie hen gedienstig helpt de krant tegen te werken.

Zo dus, begint een nieuwe orde.